



Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

855. An permutatio requirat necessariò causam legitimam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

permutationis, & beneficia illa compermutantibus conferre; cum vacantia per resignationem non reserventur Papæ vi regulæ octava. *Cancellaria*, seu mensium, utpote in qua dicitur: *aliàs, quàm per resignationem*: Gonz. gl. 14. n. 33, juncto n. 29. Chok de permur. p. 1. c. 3. n. 4. Atque ita etiã in specie poterunt Episcopi Germaniã non obstantibus concordatis permutationes auctorizare, & beneficia compermutantibus conferre in mensibus reservatis Papæ; Siquidem per concordata non censetur Papa voluisse conditionem Episcoporum Germaniã facere deteriorem, illisque plus detrahere, quàm aliàs concessum aliarum provinciarum Episcopis vi regulæ octavæ. Chok. loc. cit. n. 3. Poterunt quoque expedire permutationes beneficiorum reservatorum collationi aliorum, seu quorum collatio spectat ad inferiores, de consensu tamen eorum; cum hi inferiores permutationem auctorizare nequeant, & facultas expediendi permutationes soli habenti jurisdictionem Episcopalem, aut quasi talem regulariter sit reservata. Chok. loc. cit. p. 1. c. 12. n. 1.

2. Secundò exemptorum. Chok. loc. cit. n. 4. Azor. loc. cit. de quo vide dicta suprã, ubi, an ea permutari queant.

3. Tertio beneficiorum Episcopo propriorum, sive quæ ipse possidet; Siquidem, si Episcopus beneficium, quod retineret & possideret in sua diocesi ex dispensatione Papæ, permutare velit cum alio etiam ejusdem diocesis beneficiato, permutationem instituere debet coram Metropolitanò; quia permutatio, ut dictum, fieri nequit nisi coram Superiore, qualis quò ad hoc est Metropolitanus respectu Episcopi. Pirh. ad rit. de rer. permur. n. 27. citans Suar. l. 4. de simon. c. 32. n. 9. Barbof. juris. Eccles. l. 3. c. 15 §. 5. n. 177.

4. Quartò: Permutationes unius cum pluribus, quæ simul haberi non possunt citra dispensationem Papalem, seu quæ simul habenda concedi nequeunt ab Ordinario. Azor. loc. cit.

Quaestio 855. An permutatio requiratur necessario causam legitimam?

Respondeo: Permutatio coram Ordinario fieri non potest, nisi iusta subsistente causa. c. *quaestum*. de rer. permur. Tond. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 8. n. 27. Ventrigl. To 2 annot. 4. §. 2. n. 17. Castrop. de benef. d. 6 p. 3. §. 1. n. 5. Garc. p. 11. c. 4. n. 44. citans quamplures. Cum enim de jure prohibita sit beneficiorum permutatio. cit. c. *quaestum*. & veluti odiosa & contra Concilia. c. *majoribus de preb.* ut ait Calderin. conf. 2. de rer. permur. apud Garc. loc. cit. hæc prohibitio relaxari, & in ea dispensari non potest per Episcopum, nisi intercedente iustã causã. Castrop. cit. n. 4. & 5. Garc. cit. n. 44. in fine. citans Tusch. concl. 303. n. 1. lit. P. Hinc permutantes coram Ordinario obligati sunt allegare causam legitimam permutationis, & Ordinarius illam examinare, aliàs ejus dispensatio erit nulla, utpote facta in & contra legem Superioris, absque causã cognitione. Castrop. loc. cit. qui etiam illud à fortiore procedere ait, stante Constitutione Pii V. § 8. concedentis Ordinariis admittere permutationes, quæ Canonicis Sanctionibus & Apostolicis Institutionibus permittuntur, & si secus factum fuerit, irritum esse decernitur; nulla autem aliã permutationes Canonicis Sanctionibus sint permittæ, quàm quæ fiunt ex causã utilitatis

vel necessitatis Ecclesiæ; adeò que cetera sunt omnino irrita & inanes. Idem ait Garc. n. 50. & 51. quin & addit, beneficia sic permutata coram Ordinario absque iustã causã manere tanquam vacantia reservata Papæ, aut Superioribus Ordinariis, qui talem permutationem admittit; & insuper admittentem talem permutationem incurrere penam suspensionis, de qua in dicta Constitutio. Pii V. § 8. Quamvis, ut ait Garc. n. 49. Bellam. de rer. permur. p. 6. q. 2. n. 12. teneat, permutationem sine illa causã ab Episcopo factam, etsi is in hoc male fecerit, posse irritari, non verò esse ipso jure irritam. Sed neque præsumitur in dubio permutatio facta ex iustã causã, juxta Garc. loc. cit. n. 54. nec etiam Ordinario attestanti adesse causam permutationis credendum est, si non præmiserit causã cognitionem & examen. Tond. loc. cit. ex Barbof. juris. Eccles. l. 3. c. 15. n. 172. Castrop. cit. n. 5. Garc. cit. n. 52. citans quamplures; eò quòd, cum regula sit, permutationes de jure fieri non posse, qui dicit factam ex causã legitima (quo casu limitatur ea regula) probare debeat hanc causam limitationis & specialitatis. Contrarium sentiente Bellam. loc. cit. nempe in dubio præsumi, permutationem factam ab Episcopo esse factam bene, & ex iustã causã. Item Ancharano. conf. 279. cujus sententiam procedere ait Garc. n. 53. & præsumi posse pro Ordinario, dum is in ipsa permutatione enunciaret, adhibitam à se causã cognitionem.

Quaestio 856. Quanam censetur esse causa legitima permutationis?

1. **R**espondeo primò: Causa sufficiens ad permutandum est necessitas, aut utilitas Ecclesiæ, seu melior majorve cultus Dei. In hoc conveniunt omnes, ut patebit ex modò dicendis.

2. Respondeo secundò: Est quoque causã ad permutandum sufficiens utilitas & commoditas permutantium, dum ea redueatur & redundat in bonum Ecclesiæ, & augmentum cultus divini, ut nimirum sic permutatis beneficiis, melius & promptius Deo serviat, Uti contingit, dum v. g. beneficiatus ob assiduas inimicitias, vel æris intemperiem contemplexioni & valetudini suæ noxiam non potest tunc in loco beneficii sui commorari; vel ob idiomatis imperitiam Chok. de permur. p. 2. c. 21. n. 2. Castrop. cit. §. 1. n. 4. Ventrigl. loc. cit. n. 19. Barbof. loc. cit. n. 127. Azor. p. 2. l. 6. c. 30. q. 4. Garc. p. 11. c. 4. n. 47. citans Gamb. in c. 1. de rer. permur. in 6. n. 9. Cald. conf. 1. eod. tit. & c.

3. Respondeo tertio: Nequaquam causã sufficiens ad permutandum est solus favor, vel sola commoditas, & utilitas compermutantium, nullam habens admixtam utilitatem Ecclesiæ, seu nullã habitã ratione utilitatis Ecclesiæ, aut melioris servitii divini. Garc. loc. cit. n. 49. ubi expressè inquit: *pateat ergo, permutationem factam absque ulla causã iustã, quæ saltem redundet in utilitatem Ecclesiæ, & ad eam saltem reductivè pertineat, nullam esse, si coram Inferiore Papæ fiat.* contra Bellam. qui sentit non esse irritam ipso jure, sed posse irritari. Ita pariter sentiunt AA. alii immediatè ante citati, dum inquirunt, posse fieri permutationem ob utilitatem permutantium, debere tamen semper adesse utilitatem saltem consecutivam, seu redundare saltem consecutivè in utilitatem Ecclesiæ, ut Bellam. Ventrigl. Barbof. posse fieri ob utilitatem permutantium, modò non resultet inde damnum Ecclesiæ, sed utilitas, ut Gamb.